

**Рецензія на проект освітньо-професійної програми
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова),
другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань 01 Освіта /Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)**

У рецензованому проекті освітньо-професійної програми, яку підготувала робоча група викладачів кафедр української мови і літератури, практики англійської мови Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, ураховано сучасні виклики. Сучасна українська школа змінюється, тому цілі освітньо-професійної програми спрямовано на використання мультидисциплінарного підходу до підготовки здобувачів вищої освіти в галузі філології та методики навчання української мови, української літератури у старшій (профільній) школі, англійської мови в базовій школі.

Констатуємо, що освітньо-професійна програма ґрунтуються на положеннях Закону України «Про вищу освіту», зокрема статтях, які визначають компетентнісний підхід до організації навчання; ураховує вимоги Національної рамки кваліфікацій, Професійного стандарту за професіями «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2020), потреби змішаного навчання.

Проект освітньо-професійної програми, як показує аналіз, логічно структурований, містить інтегральну, загальні та професійні компетентності, нормативний зміст підготовки та результати навчання фахівців, які здатні вирішувати складні професійні завдання в галузі мовно-літературної освіти, упроваджувати нові педагогічні й інформаційні технології у професійній діяльності. Передбачено можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії через вибір навчальних дисциплін з каталогу вибіркових дисциплін програми та проведення виробничої (педагогічної) практики в закладах загальної середньої освіти.

Цілком слушно сформульована інтегральна компетентність як здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у процесі професійної діяльності в галузі філологічної освіти, що передбачає формування поглиблених знань із лінгвістики, теорії літератури, методики навчання української мови, української літератури (профільний рівень), методики навчання англійської мови, умінь і навичок професійно-педагогічної комунікації українською та англійською мовами; готовність до інноваційної діяльності в закладі загальної середньої освіти.

Ураховано такі професійні (фахові) компетентності, як здатність виявляти розуміння основних тенденцій розвитку української мови й мовознавства у формуванні сучасної наукової картини світу; застосовувати системний і антропоцентричний підхід в мовознавстві; уміння розвивати в учнів необхідні мовні та лінгвістичні компетенції; використовувати профільні знання в галузі літературознавства для оцінки сучасного літературного процесу в Україні та світі; уміння розвивати в учнів необхідні літературні та естетичні компетенції; здатність організовувати навчальний процес з англійської мови у базовій школі з урахуванням особистих потреб і пізнавальних можливостей учнів та обґрунтованим вибором різних методик та технологій навчання; уміння розвивати в учнів необхідні мовні компетенції, орієнтуватись в основних тенденціях розвитку іншомовної освіти у навчальних закладах; навички організовувати освітній процес з української мови і літератури та дослідницьку діяльність учнів у позакласній роботі у старшій

(профільний) школі на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів та партнерської взаємодії.

Водночас бажано доопрацювати характеристики ПРК та ПРУ, поміркувати стосовно кореляції таких позицій, як вільне компетентне спілкування державною та англійською мовами з широким колом фахівців, громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності та підготовки вчителів англійської мови для базової школи.

Нова українська школа передбачає, що майбутній учитель української мови і літератури, англійської мови вміє виконувати різні види лінгвістичного, літературознавчого аналізу, до опанування технології роботи з фаховим текстом, реферувати, анатувати, редактувати, перекладати, укладати, нормативно вживати засоби наукової мови; вести розгорнутий академічний монолог/діалог із фахової проблематики (лекція, доповідь, виступ, огляд, промова тощо), володіти полемічним мистецтвом.

Відзначимо, що ОК програми логічно й послідовно представлені в кожному семестрі. На вивчення ОК «Англійська мова» відведено 14 кредитів; на ОК «Методика навчання англійської мови» - 3 кредити; на ОК «Сучасна українська література: основні тенденції розвитку», «Сучасна українська мова: актуальні питання» - по 4 кредити; на ОК «Методика навчання української мови (профільний рівень); «Методика навчання української літератури (профільний рівень) – по 4 кредити). На вибіркові дисципліни відведено 23 кредити.

Програма передбачає проведення виробничої педагогічної практики з української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (9 кредитів). На написання кваліфікаційної роботи відведено 10 кредитів. Окреслено також національну та міжнародну академічну мобільність.

Розроблена освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) другого вищого рівня освіти відповідає вимогам до освітніх програм.

Рецензент,
перший проректор
Херсонського державного університету,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри української і слов'янської
філології та журналістики

Сергій ОМЕЛЬЧУК

